

Memo wolvenplan 2024

Van	5.1.2.e
Afgestemd met	5.1.2.e
Aan	IPO Wolvenwerkgroep
Datum	Nieuwe versie d.d. 29 augustus 2024
Onderwerp	Concept Wolvenplan 2024
Bijlage(n)	Concept Wolvenplan 2024 (let op link naar nieuwe versie d.d. 27-08)

1. Kernboodschap

Bijgaand de concept versie van het Wolvenplan 2024 zoals tot stand gekomen na onze zomerse mail ronde.

- A. Daarbij resteren nog enige aandachtspunten die in de WWG besproken moeten worden. Mocht dit leiden tot nadere besluitvorming kan het wolvenplan hierop worden aangepast.
- B. Tevens zullen we bepalen welke beleidspunten voorgelegd zullen gaan worden in IPO verband.

2. Advies/inleiding

Dit is de aangepaste oplegger met meer gerichte gesprekspunten onder A.

Tevens zullen we in deze vergadering bepalen welke beleidspunten aan de bestuurders (BAC VP) moeten worden voorgelegd. Onder B.

Alle reacties die zijn binnengekomen zo goed als mogelijk verwerkt of nog als bespreekpunt in deze memo benoemd.

De wolvenwerkgroep richt zich in deze bijeenkomst op enerzijds inhoudelijke discussiepunten en anderzijds evt. tekstuele zaken die (door interpretatie) beleidsmatig gevolgen kunnen hebben.

Er zijn ook de nodige vragen gesteld, vooral de 'naar aanleiding van' vragen e.d. deze zullen we nu niet langsgelopen. Gesprekspunten moeten gerelateerd zijn aan de inhoud van het Wolvenplan.

De uitkomsten van deze werkgroep worden verwerkt. In de werkgroep van 24 september wordt dan de eindversie van het Wolvenplan besproken die daarna de IPO lijn ingaat (zie planning). Dan voorzien van een adviesmemo met de voorgestelde beleidskeuzes en evt. laatste discussiepunten.

A. Aanvullende bespreekpunten

Vooraf onderstaande punten worden alsnog ter bespreking voorgelegd en/of zijn uit de mailronde naar voren gekomen. Tot nu toe is gekomen tot onderstaande bespreekpunten:

1. Doel/Uitgangspunt algemeen

Zie: inleiding

Het WP24 blijft uitgaan van een duurzaam conflictarm samenleven met de wolf.

Er zijn provincies die hierin genuanceerder instaan, daarmee komt de volgende vraag aan de orde:

Vermelding Provinciaal beleid

Is er een wens om verwijzingen te geven naar evt. eigen provinciale beleidstukken?

Willen we dat?

2. Gevolgen van uitgangspunt preventie als basis voor de uitbetaling van de tegemoetkoming.

Zie 4.2.4

Het voorstel in het WP24 is dat provincies in bepaalde daartoe te begrenzen gebieden preventieve maatregelen als voorwaarde stellen voordat tot evt. uitbetaling van een tegemoetkoming wordt overgegaan.

Let op: de keuze om dit zo te willen doen is mede gebaseerd op de eerdere bestuurlijke besluitvorming over 'Staatssteun en Landbouvvrijstellingsverordening' (zie BAC VP 1 februari). Bovendien was dit voornemen al voorzien als tijdelijke uitzondering in WP19 en directer benoemd in het Addendum.

Voor de duidelijkheid: kortom de ruimte voor provincies is nu te bepalen binnen welke gebieden (dat kunnen de subsidiegebieden zijn, maar hoeft niet) en wanneer tot invoering hiervan wordt overgegaan.

Gevolgen voor taxatiebezoek

Deze keus zou dan tevens tot gevolg (kunnen) hebben dat als er géén wolfwerend raster volgens de adviesnorm aanwezig is er ook geen taxateur meer naar toe gaat. Hetgeen enig verlies kan geven aan informatie, data o.a. als het zou gaan om schadehistorie, monitoring. Is dit een aandachtspunt om iets over te gaan vinden? Zo ja wat gaan we daarover vinden?

4. Een tegemoetkoming mogelijk blijft voor bedrijfsmatige schade én schade aan hobbymatig gehouden hoefdieren.

Zie 4.2.4

Dit Wolvenplan gaat uit van voortzetting van dit, bij uitzondering bepaalde, beleid. Deze keuze (uitzondering op de regel) is in 2019 respectievelijk 2023 bewust gemaakt, maar voorzien werd toen dat dit tijdelijk was in het kader van gewinning/overgangperiode.

De vraag mag gesteld worden of en zo ja hoe lang provincies hiermee willen doorgaan. Moet daarover een voorstel worden gedaan?

5. Vergoeding arbeid, beheer, onderhoud.

Zie 4.2.2 (en 1.1.3)

Dit wordt nu erg kort benoemd en 'afgewezen', wel een belangrijk aandachtspunt omdat deze wens wel sterk leeft. M.i. is een uitgebreide motivering, toelichtende tekst, noodzakelijk.

Willen de provincies de arbeidskosten überhaupt wel vergoeden? Zo ja, is dit iets wat landelijk geregeld moet worden via bijv. het ministerie van LNV?

6. Concrete aanbeveling in WP24 opnemen dat provincies veebeschermingsorganisaties ('Wolf fencing') actief willen ondersteunen?

a. Zie/toe te voegen in 4.2.2.

Bijvoorbeeld in de vorm van tekst: Desgewenst zullen de provincies organisaties voor vee bescherming stimuleren en faciliteren ten behoeve van ondersteuning van dierhouders bij het nemen van preventieve maatregelen. Waardoor de gecoördineerde inzet van vrijwilligers mogelijk wordt.

Ter toelichting: het zou goed zijn als provincies (ism LVVN?) een basissubsidie kunnen inzetten voor het opzetten en coördineren van vrijwilligersgroepen waardoor een professionele aanpak mogelijk wordt. (zie voorbeeld wolf fencing België) (mede nav initiatieven Gld wolfcie; WF Zuid Nederland? Stand van zaken hiervan niet geheel bekend).

b. Tijdelijkheid subsidie maatregelen.

Zie: 4.2.2

De vraag dient zich aan of de tijdelijkheid van de subsidiemaatregelen moet worden benoemd. Lijkt goed voorstel omdat bij elke provinciale regeling een 'einddatum' zit. Verlening/looptijd blijft ter besluitvorming aan de provincies.

7. Toekomstperspectief

Zie:1.2

Dit hoofdstukje leidt bij velen tot verschillende vragen. Dus goed om het hierover te hebben. Het is bedoeld om een mogelijk perspectief voor de toekomst mee te geven. Hoe kunnen we duidelijker maken dat dit niet het doel is, geen beleid is, dus onvoorspelbaar, maar dat het gaat om scenario's?

8. Internationale samenwerking

Zie: o.a. 2.2.1 , 3.5..

ook hierover het verzoek om iets meer duidelijkheid. Koersen we aan op een Internationaal Wolfvenplan of een platform? Hoe ziet LVVN dat? Hoe gaan wij dat het beste verwoorden?

9. Juridische zaken/Interventierichtlijnen

a. Afname DNA sporen bij mens-wolf contact

N.a.v. ervaringen in Utrecht is het voorstel om in de Interventierichtlijnen te benoemen dat veiligstellen DNA-sporen bij fysiek contact tussen mens en wolf ook gewenst is.

Akkoord? zie voorstel in interventierichtlijn.

b. Wie mag welke wolf hebben? (zie: interventierichtlijnen, 5.7) Vanuit de gedachte dat provincie bevoegd gezag is is het voorstel om op te nemen dat bij een dood gevonden wolf de provincie kan beslissen waar deze heen gaat. De procedure 'aanbieden aan Naturalis' blijft zo, maar als hier geen belangstelling is en (meerdere) derden wel belangstelling hebben voor dezelfde wolf, de provincie hierover beslist.

Het is uiteraard aan de ontvanger om zelf de kosten te dragen en de benodigde vergunningen te regelen.

c. zie 3.1.3 :Is er nu wel of niet een vergunning van de Wet op de dierproeven nodig?

d. Rol gemeente en politie

Zie: 3.4 (3.1.4)

Rol gemeente/burgemeester -> openbare orde en veiligheid

Het idee is dat wij verwijzen naar het Handelingsprotocol van de VNG, dat lijkt voldoende. En hierover een check te doen bij VNG.

e. De vraag is: Bestaan er voldoende bevoegdheden bestaan in situaties die niet acuut levensdreigend zijn, maar wel vragen om direct ingrijpen. (er zijn provincies die menen dat dit NIET het geval is). Maar vervolgens de stelling dat wij dit niet in het WP24 kunnen regelen. Dus voorstel is hierover niets te zeggen, kan een punt worden dat in kader van een "uitvoeringsagenda" kan worden opgepakt.

f. Beschermingsstatus

Zie 3.5 /3.1 - We gaan uit van de nu geldende beschermingsstatus en

10. Natuurbegrazers

Zie: 4.2.3

Ook hierover van verschillende kanten opmerkingen. Mi gaat het er om niet het natuurbegrazers-beleid te verwoorden, maar ons te richten op relatie wolf-natuurbegrazers, dat zou ook nog kunnen leiden tot minder tekst hiervoor.

o.a. speelt de vraag: "indien de ingeschaarde dieren in een natuurgebied achter voldoende preventieve afrastering staan, is er dan ook geen reden voor interventie indien de wolf erdoor komt? en tot op welke afstand van het natuurgebied geldt dit?"

11. Kuddebewakingshonden

Zie: 4.2.3

is er een norm of subsidie wenselijk/mogelijk?

Of meer aandacht vragen voor voorlichting over de inzet van KBH?

Is er iets te zeggen over het wettelijk kader voor de inzet van KBH?

12. Aanbevelingen wolf-mens

zie 4.1

Ook hierover diverse opmerkingen. Ter bespreking.

B. Voorgestelde beslispunten voor de IPO lijn

Na bespreking in de WWG gaat er een adviesmemo de IPO beleidslijn in, het voorstel is om de volgende beslispunten daar in een memo voor te leggen.

Is dit voldoende of zijn er meer/andere beslispunten mee te geven?

1. Het beleidsmatige keuze is dat u vindt dat **duurzaam conflictarm samenleven** met de wolf het uitgangspunt is van het beleid.
2. Uitgegaan wordt van de **beschermingsstatus van de wolf** die nu geldt. Besluitvorming op Europees niveau en evt. overleg tussen provincies en LVVN wordt afgewacht.
3. **Preventie de basis wordt voor de (uitbetaling van) de tegemoetkoming** binnen de door de provincies daarvoor begrensde gebieden.
4. Een tegemoetkoming mogelijk blijft voor bedrijfsmatige schade **én schade aan hobbymatig gehouden hoefdieren**. Dit Wolvenplan gaat uit van voortzetting van dit, bij uitzondering bepaalde, beleid.
5. De Interventierichtlijnen zijn een **generiek hulpmiddel** in de vorm van een escalatieladder. Deze gaat uit van het onderscheid in 'Geen probleem situatie', 'Probleemsituatie' en 'Probleem-wolf'. Dat betekent dat voor het daadwerkelijk ingrijpen er altijd een **casus specifiek gemotiveerd, een Omgevingswetvergunning** of vrijstelling nodig is. Als het gaat om juridische afwegingen is er ruimte voor overheden hier zelf nadere keuzes in te maken.
6. Invulling van RDA advies mede afhankelijk van uitkomsten overleg IPO/LVVN . **Invulling hiervan volgt dus pas na vaststelling WP24.**
7. **Geen extra vergoeding** arbeid, beheer en onderhoud. **p.m.**